

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

Țurcan Anatolie
Talpă Boris
Eremciuc Ghenadie

a examinat admisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului și a inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2022, în cauza penală privind-l pe

CIOBANU Vasilii Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din xxxxx și locuitor al xxxxx.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.04.2022–17.08.2022;

Instanța de apel: 23.09.2022 – 13.12.2022;

Instanța de recurs: 20.02.2023 – 22.11.2023.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Edineț, sediul Briceni, din 17 august 2022, Ciobanu Vasilii a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 188 alin. (2) lit. d) și e) Cod penal la închisoare pe termen de 9 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 27, 171 alin. (1) Cod penal la închisoare pe termen de 3 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor penale aplicate, lui Ciobanu Vasilii i s-a stabilit pedeapsă definitivă - închisoare pe termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-au încasat de la Ciobanu Vasilii cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în mărime totală de 11.100 lei.

A fost soluționată chestiunea privitor la corpurile delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Ciobanu Vasilii la data de 20.02.2022, în jurul orei 19:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, cunoscând cu certitudine despre vârsta înaintată a xxxxx, cât și faptul că ea locuiește de una singură, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, urmărind scopul de profit material, de sustragere a bunurilor altei persoane prin atac, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu amenințarea aplicării violențe

periculoase pentru viață și sănătate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, a pătruns prin acces liber în locuința lui xxxxx, amplasată în xxxxx, unde a îmbrâncit-o jos la podea, după care a târât-o de mâini până în dormitor pe pat, și aplicând violența fizică în privința acesteia, exprimată prin aplicarea de lovituri cu pumnii în regiunea capului, înfrângându-i astfel rezistența victimei, i-a cerut mijloace bănești, iar la refuzul acesteia de a se conforma cerințelor sale, a luat de pe masă un cuțit de bucătărie, amenințând-o cu aplicarea violenței periculoase pentru viață, înaintându-și repetat cerința de a-i transmite mijloace financiare, la care xxxxx a refuzat, apoi el a început a cerceta odaia de locuit pentru a găsi mijloace bănești.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202219P0089 din 21.02.2022, la xxxxx s-a stabilit că echimozele la față și mâna dreaptă au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur posibil la data indicată și se calificau ca vătămare corporală neînsemnată, producerea lor la cădere era puțin posibil.

Tot el, la data de 20.02.2022, în jurul orelor 19:00, în același timp și circumstanțe, după săvârșirea atacului tâlhăresc asupra lui xxxxx, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, prin constrângere fizică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, în timp ce xxxxx se afla pe pat, prin constrângere fizică și contrar voinței sale a dezbrăcat-o de pantaloni, fustă și lenjeria intimă, acțiuni îndreptate spre întreținerea unui raport sexual forțat, însă la strigătul victimei că vine nepotul său Iurie, acțiunile nu și-au produs efectul din cauze independente de voința acestuia, ca rezultat Ciobanu Vasiliu a părăsit domiciliul victimei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocații Andrei Lavric și Victor Polivenco în interesele inculpatului și de inculpat, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriai Edineț.

3.1 Avocatul Andrei Lavric în interesele inculpatului a înaintat apel, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei decizii noi potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Ciobanu Vasiliu să fie recunoscut nevinovat și achitat.

În apel avocatul a invocat că învinuirea susținută de acuzatorul de stat în fața instanței ca fiind neprobată, concluzia instanței fiind bazată pe probe care se contrazic. La fel, consideră că lipsesc probe ce ar confirma săvârșirea de către inculpat a crimei încriminate.

3.2 Avocatul Victor Polivenco în interesele inculpatului a înaintat apel nemotivat, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei decizii noi potrivit modului stabilit de prima instanță prin care Ciobanu Vasiliu să fie achitat.

În apel s-a invocat că nu este de acord cu sentința, deoarece fapta nu a fost comisă de inculpat. Menționează că probele cercetate în ședință de judecată denotă lipsa vinovăției inculpatului în comiterea faptei penale incriminate acestuia.

La fel, consideră că declarațiile martorilor și părții vătămate sunt contradictorii, nu coroborează între ele și circumstanțe de fapt ce urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului care pledează nevinovat.

Apelantul invocă aprecierea eronată a probelor de către instanța de fond ce în final a dus la condamnarea neîntemeiată a lui Ciobanu Vasile pentru fapte ce au fost comise de către o altă persoană.

3.3 Avocatul Victor Polivenco în interesele inculpatului a depus apel suplimentar, prin care invocă că instanța de fond neîntemeiat și nemotivat a reținut vinovăția inculpatului în comiterea faptelor penale incriminate, or, din probele cercetate în instanța de fond se atestă că faptele descrise în rechizitoriul emis pe caz au fost comise de o altă persoană, în susținerea dată face trimitere la declarațiile victimei, martorului Ursu Adrian, martorului Ciobanu Lilia și procesului-verbal de confruntare din 22.02.2022 (f.d. 57).

Astfel, consideră că inculpatul în perioada de timp reținută de instanța de fond ca timp al comiterii infracțiunii se afla în alt loc de cât domiciliul părții vătămate xxxxx și era îmbrăcat în alte haine, de altă culoare, decât cele declarate de partea vătămată.

Mai declară că instanța de fond la pronunțarea sentinței nu a dat apreciere rapoartelor de expertiză judiciară din 07.03.2022 și din 29.03.2022 anexate la materialele cauzei, probe ce denotă nevinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate. Concluzia experților reflectate în rapoartele de expertiză denotă, că inculpatul nu a cauzat vătămarile corporale neînsemnate depistate la partea vătămată prin raportul de expertiză judiciară nr.202219P0089 din 21.02.2022.

Consideră că probele enunțate supra au fost eronat apreciate de către instanța de fond și puse la baza sentinței de condamnare în privința lui Ciobanu Vasilii pentru fapte ce în realitatea au fost comise de către o altă persoană.

Atrage atenția că Ciobanu Vasilii era în stare avansată de ebrietate, astfel încât nu putea aprinde țigara pentru a fuma, însă victima afirmă că nu a simțit miros de alcool de la făptuitor și acesta era treaz.

Divergențele enunțate supra nu au fost elucidate de către instanța de fond, fiind lăsate fără apreciere și rapoartele de expertiză judiciară din 07.03.2022 și 29.03.2022, fapt ce denotă netemeinicia sentinței ce nu a examinat obiectiv și multiapsectual învinuirea adusă inculpatului.

Suplimentar apelantul a mai solicitat aplicarea art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, cu reducerea pedepsei pentru deținerea în condiții inumane aflându-se în arest în Penitenciarul nr.11 Bălți. Avocatul a invocat starea sănătății precară.

3.4 Inculpatul a înaintat apel, solicitând casarea totală a sentinței și pronunțarea unei sentințe de achitarea lui.

În motivare s-a invocat faptul că consideră sentința una ilegală, nefondată, neîntemeiată și neargumentată. Instanța de judecată nu a luat în considerație rapoartele de expertiză din 29.03.2022 și din 02.02.2022 și că partea vătămată își schimbă declarațiile.

La fel, instanța de fond nu a audiat toți martorii și nu a demonstrat participarea sa la aceste infracțiuni.

De asemenea, la reținerea sa colaboratorii de poliție au indicat în ce era îmbrăcat, ceea ce confirmă declarațiile calomnioase depuse de către partea vătămată.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2022, apelurile avocaților Andrei Lavric și Victor Polivenco în interesele inculpatului și a inculpatului au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

Plângerea avocatului Victor Polivenco în interesele inculpatului, declarată împotriva administrației penitenciare referitoare la condițiile de detenție care au afectat grav drepturile prevenitului în baza art. 385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală, s-a admis ca fiind fondată.

S-a constatat încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție în privința lui Ciobanu Vasilii pe perioada 23.02.2022 - 17.08.2022 în total 175 zile în calitate de prevenit. S-a redus termenul de pedeapsă a inculpatului pentru perioada 23.02.2022-17.08.2022 de deținere în calitate de prevenit cu 350 zile.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesual-penale și normele penale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală.

La pronunțarea sentinței, instanța de judecată în mod obiectiv și corect a stabilit circumstanțele de fapt, de drept și just a tras concluzia că inculpatul a comis infracțiunile prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și 27, 171 alin. (1) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect și obiectiv apreciate, respectându-se prevederile art. 93-101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de judecată a ținut cont la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond și cea de apel Ciobanu Vasilii nu a recunoscut fapta săvârșită și vinovăția.

Instanța de apel a apreciat nerecunoașterea vinei de către inculpat ca dreptul său la apărare și libertatea de a nu mărturisi împotriva sa, consfințite la art.17 și 21 Cod de procedură penală, ceea ce nu echivalează cu achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal, în cursul judecării cauzei fiind prezentate probe care au dovedit cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunilor imputate.

Cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de fond a respectat principiile și criteriile de individualizare a pedepsei, dând deplină eficiență scopurilor pedepsei penale, aplicând inculpatului o pedeapsă cu închisoare în limita normei penale și potrivit circumstanțelor cauzei penale.

Prin prisma prevederilor art. 2, 7, 61 și 75 Cod penal, instanța de apel a menționat că, pedeapsa este echitabilă când ea impune persoanei vinovate lipsuri și restricții ale

drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că în privința inculpatului corect a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare, aceasta fiind necesară în raport cu acțiunile comise, pericolul social al faptelor și personalitatea inculpatului.

De asemenea, s-a luat în considerație comportamentul inculpatului în cadrul cauzei penale, nerecunoașterea vinei la existența unor probe convingătoare de vinovăție, lipsă de colaborare cu organul de urmărire penală și lipsa de contribuire la descoperirea infracțiunii, atitudinea lor față de faptele comise, influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui și de posibilitatea corectării lui în condițiile stabilirii unei pedepse penale sub formă de închisoare cu executare reală în penitenciar de tip semiînchis.

Reieșind din aceste circumstanțe, aplicarea unei pedepse cu închisoare față de inculpat este pe măsură materialului probant administrat, considerând că această pedeapsă v-a atinge scopul, v-a corecta și reeduca inculpatul, precum v-a restabili echitatea socială și v-a preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și de alte persoane.

Cu referire la apelurile inculpatului și al avocatului Andrei Lavric, instanța de apel a reținut că aceștia în apel nu au indicat nici un motiv de fapt sau de drept care ar duce la temeiurile de casare a sentinței. Apelurile fiind declarative, fără trimiteri la circumstanțele faptei și prevederile legale, indicându-se formal că nu-s de acord cu sentința, dar fără a aduce probe în acest sens.

Cauza penală în ordine de apel a fost examinată în procedura legală, cu oferirea posibilității părților de a-și exercita drepturile sale procesuale, inclusiv și lui Ciobanu Vasilii, fapt ce rezultă din procesele-verbale ale ședințelor de judecată. Cu toate că, inculpatul nu a recunoscut vina, dar acesta este un drept a lui, iar declarațiile acestuia de asemenea au fost apreciate în raport cu probatoriul administrat și prevederile legale.

Cu referire la apelul avocatului Victor Polivenco, instanța de apel a considerat că este neîntemeiat, iar argumentele expuse nu și-au găsit absolut nici o confirmare.

Apărarea invocă, pe de o parte că Ciobanu Vasilii nu a participat la infracțiunea de tâlhărie, de asemenea consideră că Ciobanu Vasilii nu este vinovat de comiterea tentativei de viol.

Instanța de apel a considerat că toate probele au fost apreciate de către instanța de fond prin prisma coroborării lor și sub aspectul pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, ținându-se cont de principiul prezumției nevinovăției, fiind stabilit cu certitudine și fără careva dubii rezonabile comiterea infracțiunilor încriminate de către inculpat.

La fel, nu au fost reținute afirmațiile apărării că Ciobanu Vasilii nu a participat la comiterea tâlhăriei, deoarece probele administrate și cercetate în ședința de judecată indicau contrariul. Acest fapt fiind confirmat pe deplin de partea vătămată xxxxx și susținută de martorii audiați, care fiind preîntâmpinați pentru declarații false, cert au

explicat circumstanțele cauzei. Mai mult, bricheta lui Ciobanu Vasilii a fost găsită la fața locului, ce confirmă că acesta a fost la domiciliul lui xxxxx.

Faptul, că xxxxx a indicat o altă culoare a scurtei se poate datora situației stresante în care se afla, timpului de noapte de comitere a infracțiunii, precum și vârstei înaintate. Totuși, în descrierea scurtei de partea vătămată și scurta în care era îmbrăcat inculpatul, se regăsesc unele coincidențe, cu referire la dungii la mânici.

Ce ține de aprecierile ei a stării de ebrietate, acestea sunt subiective, or, starea de ebrietate la Ciobanu Vasilii a fost confirmată prin testarea lui alcoolscoptică, și mai mult, consumul de alcool a fost confirmat și de martori.

Nu s-a admis argumentul apărării, că Ciobanu Vasilii se afla în alt loc, or, timpul a fost indicat cu aproximație, iar acesta s-a putut deplasa ulterior și la locul faptei.

Apărarea a făcut referire la rapoartele de expertiză din 07.03.2022 și 29.03.2022, dar acestea doar confirmă că urmele ridicate nu-i aparțin lui Ciobanu Vasilii și pe corpul lui nu-s urme a părții vătămate, dar aceasta nu înseamnă că el nu a comis infracțiunea.

Instanța de apel nu a reținut poziția inculpatului, potrivit căreia indică că nu este vinovat de comiterea tâlhăriei și a tentativei de viol, deoarece vinovăția acestuia s-a dovedit prin probele prezente în dosarul penal, administrate și cercetate în instanța de fond și cercetate suplimentar în instanța de apel, apreciind acțiunile respective ale făptuitorilor ca fiind o încercare de a se eschiva de la pedeapsa stabilită prin sentința de condamnare pronunțată de instanța de fond.

Din materialele cauzei rezultă că actele de procedură și acțiunile procesual-penale au fost efectuate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală care era în vigoare la momentul declanșării lor, fiind cercetate și confirmate în ședința de judecată, iar ulterior apreciate, unde au participat toate părțile procesului, inclusiv și inculpatul cu apărătorii lui.

În baza celor expuse, instanța de apel a ajuns la concluzia, că apelurile avocaților Andrei Lavric și Victor Polivenco în interesele inculpatului și a inculpatului sunt nefondate și urmează a fi respinse, iar sentința fiind legală, motivată și întemeiată, bazată pe o apreciere amplă a probelor administrate, urmează a fi menținută fără modificări.

Cu privire la plângerea avocatului Victor Polivenco în interesele inculpatului declarată împotriva administrației penitenciare cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile prevenitului și condamnatului în baza art. 385 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat-o întemeiată și necesară a fi admisă, cu constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție în privința inculpatului pe perioada 23.02.2022-17.08.2022 (175 zile) în calitate de prevenit.

Din cererea avocatului Victor Polivenco din 15.11.2022 și raportul asupra condițiilor de detenție nr.2/8002 din 05.12.2022 cu materialele anexate și materialele cauzei rezultă, că Ciobanu Vasilii s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți timp de 175 zile în perioada 23.02.2022-17.08.2022 în calitate de prevenit. În plângerea sa, avocatul

a invocat deținerea în condiții inumane, fiind contrară art. 225 Cod de executare și art. 3 CEDO.

În virtutea faptelor constatate la judecarea în apel a cauzei penale în raport cu prevederile art. 225 Cod de executare, 385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că față de inculpat necesită a fi aplicate prevederile art. 385 alin. (5) Cod penal, cu reducerea din termenul pedepsei cu închisoare aplicate lui Ciobanu Vasiliu pentru perioada 23.02.2022-17.08.2022 (175 zile) în calitate de prevenit cu 350 zile.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului și inculpatul au atacat-o cu recursuri, solicitând casarea deciziei instanței de apel.

6.1 Avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului a înaintat recurs, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei la instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel nu s-a expus asupra divergențelor existente între declarațiile părții vătămate xxxxx și declarațiile martorilor Ursu Adrian, Cocîrla Iulian în partea ce ține de hainele în care era îmbrăcat inculpatul la data de 20.02.2022, indicând în mod superficial faptul că toate probele au fost apreciate de către instanța de fond prin prisma coroborării lor.

Instanța de apel la respingerea argumentelor apelantului a comis erori de drept în latura respectării principiului prezumției nevinovăției prevăzut la art. 8 Cod de procedură penală, operând cu presupuneri la reținerea faptei penale ca fiind comise de către inculpat.

Astfel, instanța de apel a reținut vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii în baza presupunerilor că în urma acțiunilor infracționale ar fi posibil să nu fie lăsat amprente papilare sau alte urme biologice. Menționează că organul de urmărire penală a dispus efectuarea expertizelor biologice, a căror rezultate denotă nevinovăția inculpatului.

Sub aspectul rapoartelor de expertize judiciare din 07.03.2022 și 29.03.2022, instanța de apel a dispus respingerea argumentelor apelantului în mod contradictoriu fiind reținut că *rapoartele de expertiză doar confirmă că urmele ridicate nu-i aparțin lui Ciobanu Vasiliu și pe corpul lui nu-s urme a părții vătămate, dar acesta nu înseamnă că el nu a comis infracțiunea. Rapoartele de expertize nu pot fi luate la bază.*

Recurentul invocă caracterul contradictoriu al celor reținut de instanța de apel sub aspectul coroborării probelor care privite în ansamblu denotă comiterea infracțiunii de către Ciobanu Vasile.

Suplimentar, instanța de apel nemotivat a reținut faptul că inculpatul era îmbrăcat în scurtă ce avea dungii la mânici ori din probele cercetate în ședința instanței de apel acest fapt nu și-a regăsit confirmarea. Martorii audiați pe caz au făcut declarații similare în partea ce ține de culoarea hainelor în care era îmbrăcat inculpatul la data de 20.02.2022.

Suplimentar, contestă respingerea cererii cu privire la cumularea probelor prin solicitarea de la IMSP Centrul de Sănătate Briceni și IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălți informație privind starea sănătății psihice a părții vătămate întru stabilirea cu certitudine a stării de responsabilitate.

La fel, recurentul invocă dezacordul cu modul de aplicare a prevederilor art. 385 alin. (4) (5) Cod de procedură penală în partea ce ține de termenul de detenție care a fost examinat de către instanța de apel sub aspectul detenției în condiții contrare art. 3 CEDO. Astfel, instanța a cercetat doar perioada de detenție a inculpatului în P-11 Bălți cuprinsă între 23.02.2022-17.08.2022 în total 175 zile, însă fără a reține că măsura preventivă aplicată inculpatului prin sentință nu a expirat și a fost menținută până la pronunțarea deciziei Curții de Apel Bălți, adică data de 13.12.2022.

Invocă detenția inculpatului în calitate de prevenit, în condiții inumane și degradante în P-11 Bălți în perioada 23.02.2022-13.12.2022 în total 293 zile, or, sentința instanței de fond fiind atacată cu apel nu a devenit definitivă și irevocabilă fapt ce denotă calitatea de prevenit a inculpatului până la pronunțarea deciziei instanței de apel.

6.2 *Inculpatul a depus recurs, fără a invoca prevederile art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei.*

În motivare recurentul a indicat că nu este de acord cu soluțiile hotărârilor instanțelor de judecată, critică probele din materialele și lipsa coroborării lor cu declarațiile martorilor privind evenimentele ce s-a petrecut în ziua de 20.02.2022 și divergențele privind hainele pe care recurentul le purta.

6.3 *La 23.10.2023 inculpatul a înaintat al doilea recurs, fără a invoca prevederile art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel.*

În motivare recurentul a indicat divergența între probele din materialele cauzei și declarațiile martorilor, ce demonstrează că recurentul nu a comis infracțiunea învinuită conform rechizitoriu.

7. Examinând admisibilitatea recursurilor pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, instanța de recurs concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei Legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

7.1 Din textul recursurilor declarate de avocatul Polivenco Victor și de inculpat se constată că doar apărătorul a invocat temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală și critică soluția instanțelor de judecată, din motiv că, în opinia sa, instanța eronat a condamnat inculpatul.

În același timp, recurentul nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le-a pus la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Pe această linie de considerente, instanța de recurs evidențiază că, invocarea formală a unor temeiuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu poate face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii*. Completarea cererii de recurs cu argumente ce ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întreg procesul penal.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de recurent, instanța de recurs menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea). În speță, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, ce demonstrează vinovăția lui Ciobanu Vasiliu în săvârșirea infracțiunii imputate, iar pedeapsa aplicată în limita sancțiunilor prevăzute de legea penală.

Astfel, instanța de recurs nu a reținut argumentele recurenților precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, aici urmează a se reține că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, adică așa cum s-a procedat în cauza de față.

La caz, instanțele de judecată examinând cauza și verificând probele cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă, potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Ciobanu Vasiliu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și 27,

171 alin. (1) Cod penal, concluzie pe care instanța de recurs o însușește.

De asemenea, faptul că el nu recunoaște vinovăția în comiterea respectivelor infracțiuni a fost considerat de instanță drept o metodă de apărare, dar care se combate prin cumulul de probe administrate. Acest fapt este motivat de instanța de apel care a indicat că „*Vinovăția inculpatului Ciobanu Vasiliu s-au confirmat și prin probele scrise: procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 20 februarie 2022 (f.d.9); procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 22 februarie 2022, (f.d.10); procesul-verbal de cercetare la fata locului si planșa fotografică, din 20 februarie 2022, (f.d. 13-22); procesul-verbal de recunoaștere a obiectului efectuat cu martorul Cocîrla Iulian (f.d.50-52); ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a brichetei de culoare roz, care a fost ridicată la data de 20 februarie 2022 în cadrul acțiunii procesuale cercetare la fata locului din domiciliul lui xxxxx (f.d.53); ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a cuțitului de bucătărie, care a fost ridicat la data de 20 februarie 2022 in cadrul acțiunii procesuale cercetare la fata locului din domiciliul lui xxxxx (f.d. 54); procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată xxxxx și învinuitul Ciobanu Vasiliu, (f.d.57-59); procesul-verbal de confruntare dintre Ciobanu Vasiliu și martorul Cocîrla Iulian (f.d.60-62); raportul de expertiză judiciară nr.202219P0089 din 21 februarie 2022 (f.d. 66); conținutul bonului nr.319 din 20 februarie 2022 orele 23:13 cu rezultatul testării alcoolscopice al alcotestului de model "Drager 8510 RO", prin intermediul căruia s-a stabilit, că în aerul expirat a lui Ciobanu Vasiliu se conținea alcool în cantitate de 0.31 mg/l, deci se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (f.d. 154-155)”, concluzii care dovedesc pe deplin săvârșirea de către inculpat a infracțiunilor.*

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, instanța de recurs consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, pedeapsa sub formă de închisoare, iar în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor penale aplicate, lui Ciobanu Vasiliu i s-a stabilit pedeapsă definitivă închisoare pe termen de 10 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, care v-a corecta și reeduca inculpatul, precum v-a restabili echitatea socială și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și de alte persoane.

Prin urmare, se notează că recursurile declarate se bazează pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente ce țin de aprecierea probatoriului, iar în prezent nu există circumstanțe care ar justifica ingerința în hotărârea instanței de apel sau în cea a primei instanțe, cu dispunerea achitării în privința lui Ciobanu Vasiliu.

Simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune achitarea inculpatului, după cum se solicită de recurenți. Iar divergențele dintre probe privind

culoarea hainelor pe care le purta inculpatul în ziua de 20.02.2022 nu prezintă temei de casare a hotărârii judecătorești

Privitor la dezacordul recurentului cu reducerea termenului de pedeapsă cu 350 zile, se menționează că instanța de apel a luat în calcul cererea avocatului Victor Polivenco, raportul asupra condițiilor de detenție nr. 2/8002 din 05.12.2022 și materialele cauzei și a stabilit că inculpatul s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți timp de 175 zile în perioada 23.02.2022-17.08.2022 în calitate de prevenit. La judecarea cauzei și în conformitate cu art. 385 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală a considerat necesar reducerea termenul pedepsei cu închisoare aplicate inculpatului Ciobanu Vasilii pentru perioada 23.02.2022-17.08.2022- 175 zile), cu 350 zile.

Mai mult, în cadrul ședinței și în decizia motivată s-a indicat expres că inculpatul are dreptul de a se adresa judecătorului de instrucție cu plângere în temeiul art. 473² Cod de procedură penală. Astfel, inculpatul nu este privat de dreptul de a solicita recalcularea în condițiile art. art. 473 - 473² Cod de procedură penală referitor la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului în perioada judecării cauzei în apel. La moment în dosar lipsesc date referitor la condițiile de deținerea a inculpatului după data de 17.08.2022, or raportul asupra condițiilor de detenție nr. 2/8002 din 05.12.2022 documentează strict perioada 23.02.2022-17.08.2022.

În opinia instanței de recurs soluția respectivă este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept incidente cauzei, iar careva temeiuri de a interveni în această soluție nu s-au stabilit.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu cele invocate de recurenți, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța nu a admis vreo eroare gravă de fapt, care să fi afectat soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

7.2 Privitor la recursul suplimentar depus de Ciobanu Vasilii la 23.10.2023, instanța de recurs constată că și acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Una din cerințele obligatorii la depunerea recursului se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Analizând materialele cauzei, instanța de recurs incontestabil reține că, decizia instanței de apel din 13 decembrie 2022 a fost pronunțată integral la 24 ianuarie 2023. Conform procesului- verbal din 13.12.2022, a fost prezent inculpatul și apărătorul său la pronunțarea dispozitivului deciziei și că pronunțarea dispozitivului va fi la data de 24.01.2023 (vol. I, f.d. 236- 238). La ședința din 24.01.2023, a fost prezent avocatul

Polivenco Victor, însă copia deciziei a fost expediată inculpatului în Penitenciarul nr. 11- Bălți (vol. I, f.d 242, 255). Ca urmare, conform noilor modificări în procedură termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale, astfel, se concluzionează că primul recurs ordinar a inculpatului a fost depus în termen la 27 februarie 2023 pe când cel suplimentar la data de 23 octombrie 2023 nu a fost respectat termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

Durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată, el este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414 - 419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursurile depuse de avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului și de inculpat din 27.02.2023 sunt vădit neîntemeiate, pe când recursul suplimentar a inculpatului declarat la 23.10.2023 este inadmisibil, ca fiind declarat tardiv.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1) – (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului și a inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe CIOBANU Vasilii Xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiate.

Inadmisibilitatea recursului suplimentar din 23.10.2023 declarat de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe CIOBANU Vasilii Xxxxx, ca fiind tardiv.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie